

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku J. O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w P.
o datę przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy
pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 stycznia Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację J. O. od
wyroku z dnia 5 marca 2013 r., którym Sąd Okręgowy w P. oddalił odwołanie od
decyzji z dnia 13 lipca 2013 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.
odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w
związku z wypadkiem przy pracy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: 1) naruszenie prawa
materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 6 oraz art. 16 i 17 ustawy z dnia 30 października
2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób
zawodowych (dalej jako ustawa wypadkowa), § 5 i 6 ust. 1 i 2 oraz § 8 ust. 1
„rozporządzenia MPiPS z dnia 18 grudnia 2002 r.”, art. 116 ustawy z dnia 17
grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(dalej jako ustawa o emeryturach i rentach); art 9 k.p.a., § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz.U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) oraz art. 382 w związku z art. 233 § 1 k.p.c., przez „błędną ich wykładnię, wadliwą ocenę dowodów, błędną kwalifikację wniosku ubezpieczonego z dnia 9 lipca 2010 r. - co skutkowało odmową ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskutek wypadku przy pracy za okres od 1 lipca 2010 r. do 31 lutego 2012 r.”; 2) naruszenie prawa procesowego, a to art. 378 § 1 w związku z art. 224 i art. 321 § 1 k.p.c., przez nieuwzględnienie apelacyjnego zarzutu o zamknięciu rozprawy „bez merytorycznego rozpoznania odwołania od zaskarżonej decyzji z dnia 21 lutego 2013 r. oraz powołanie w przedmiotowej sprawie [...] innych spraw (ubezpieczonego) dotyczących innych świadczeń i faktów nieobjętych zarzutami apelacji”.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania lub o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością, gdyż Sąd drugiej instancji „rażąco naruszył przepisy - Tytułu rozdziału 2 ‘Rodzaje świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, warunki nabycia prawa do świadczeń, zasady i tryb ich przyznawania, ustalenia ich wysokości oraz zasady ich wypłaty’ - przez odmowę ubezpieczonemu prawa do renty wypadkowej za okres od 1 lipca 2010 r. do 31 stycznia 2012 r.”. Skarżący podniósł, że odnosi się to do sytuacji, w której osobie spełniającej warunki do ubiegania się o przyznanie świadczeń z ustawy wypadkowej (art. 6 ust. 1 pkt 6 i art. 18) odmawia się prawa do renty wypadkowej za sporny okres ze względu na przepis art. 116 ust. 1 i 5, przy pominięciu art. 63 § 1 w związku z art. 61 § 1 i 4 k.p.a. Z akt sprawy wynika, że organ rentowy, wbrew obowiązкови wynikającemu z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. i art. 9 k.p.a. w związku z art. 124 ustawy emerytalnej, nie poinformował wnioskodawcy, że skoro ubiega się o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, to w sytuacji gdy stał się niezdolny do pracy przysługuje mu

prawo do renty wypadkowej. W ocenie skarżącego, zaniechanie tego obowiązku należy ocenić jako nadużycie prawa w rozumieniu art. 8 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest

wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie wykazuje istnienia tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż odnosi oczywistą zasadność skargi do pominięcia przez Sąd drugiej instancji naruszenia przez organ rentowy „§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.” nie wskazując, o jaki akt prawny mu chodzi (o jakiej nazwie), a Sąd Najwyższy nie jest zobowiązany do jego poszukiwania. Gdyby nawet przyjąć, że skarżącemu chodzi o § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (obowiązującego do dnia 22 listopada 2011 r.), to w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wynikający z tego przepisu obowiązek organu rentowego informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń oraz udzielania pomocy przy ubieganiu się o nie, dotyczy tylko świadczeń objętych konkretnym postępowaniem, a nadto że do postępowania toczącego się przed organem rentowym, w zakresie uregulowanym przepisami tego rozporządzenia, nie mają zastosowania przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym art. 9 k.p.a. (por. wyroki z dnia 15 grudnia 1997 r., II UKN 409/97, OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 634 oraz z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 130/11, LEX nr 1129317). Sąd Najwyższy wyraża również pogląd, że przyznanie prawa do renty wypadkowej wymaga złożenia wniosku o przyznanie tego rodzaju świadczenia (art. 116 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach w związku z art. 58 ustawy wypadkowej), za który nie może być uznany wniosek o przyznanie jednorazowego odszkodowania także wtedy, gdy organ rentowy podważał przesłanki dopuszczalności uznania tego zdarzenia za wypadek przy pracy (por. wyrok z dnia 30 września 2009 r., II UK 32/09, LEX nr 559950) oraz że w sprawach o świadczenia z zakresu ubezpieczeń społecznych nie ma zastosowania

art. 8 k.p. (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r., II UZP 1/10, OSNP 2010 nr 21-22, poz. 267).

Pozostałe podnoszone przez skarżącego okoliczności nie mają znaczenia dla oceny jego wniosku zmierzającego do zaangażowania Sądu Najwyższego w rozpoznanie skargi.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.